

כמו כן, כשבשעת מעשה יש לנו מצב של קושי וצער של בדידות, חוץ ממה שלמדנו מהאורחות צדיקים וצדקת הצדיק שאפשר להשתמש בזה לתיקון מידות מסוימות, נוכל לכוין את זה גם כן להשתתף בצער השכינה שמצטערת במצב דומה.

קירבת אלוקים מיוחדת למי שמתחבר לצער השכינה בזמן הגלות

לצערנו רוב כלל ישראל בדורנו אינם שומרי תורה ומצוות ורחוקים מאוד מהקב"ה. פעם היה בית לה', עם כהנים, עבודה וכבוד שמים, והיום חסרנו כל אלו. הצער גדול מאוד, וחילול השם הוא עצום. ומי שמתקשר ומזדהה עם אותו צער השכינה, זוכה לקרבת אלוקים מיוחדת בזמן שאין לשכינה כמעט דורשים. על ידי זה אף אדם פשוט יכול להשיג דרגות עליונות מאוד גם בדור שפל ורחוק כשלנו, ומסוגל להגיע למדרגות שצדיקים גדולים הגיעו אליהן בעבר.

הרי זו דומה למלך שהוכרח לצאת לגלות וניגש אליו אדם אחד להצהיר אמונים ואמר: "אדוני המלך, אני נאמן אליך גם היום, ואתה עדיין מלכי", הרי הוא יזכה לקירבה מאת המלך באופן שבדרך כלל אי אפשר להיות קרוב אליו, כיון שכעת אין המלך במצב שמושל בכבודו. אף אנו, אם נשתמש בימי האבלות באופן של הזדהות וקירבת השם, נוכל לזכות לקירבה עצומה שאי אפשר להשיג בהזדמנות אחרת.

מטעם זה נקרא תשעה באב "מועד" (איכה א, טו) מלשון התוועדות וקירבה, כיון שהקירבה של יום זה אי אפשר להשיג בזמנים אחרים.

כבוד השם על ידי עשיית רצונו

רבי חיים פרידלנדר זצ"ל בספר שפתי חיים (מועדים ח"ג עמ' רפו) מביא את דברי הרמח"ל (דעת תבונות ס' קכח) שמסביר את הפסוק (תהלים קד, לא) "יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו". כלומר, כבוד השם הוא כשהוא שמח במעשיו.

כיצד מכבדים אדם? על ידי עשיית רצונו, כי רצונו של אדם זהו כבודו. כך גם כשאנו עושים את רצון השם, זהו כבודו. אלא שבניגוד למעשה אנוש שהכבוד מוסיף להם משהו אישי, הקב"ה מופרש ומובדל מכל הרגשת כבוד, אלא שעל ידי שנכבד אותו אנו מתחברים אליו.

ואל נרמה את עצמנו שרק חילונים אינם עושים את רצון השם, אבל יהודים חרדים הם בסדר. גם אנחנו חסרים בכך, כי גם אנחנו איננו חיים על פי רצון השם ממש.

לקיים מה שביכולת האדם באותה שעה

אמר לי בחור אחד שכבר אינו מסוגל ללמוד בספר אורחות צדיקים, כי כל מה שהוא אוהב לעשות אוסר האורחות צדיקים. עניתי לו שאכן מה שכותב האורחות צדיקים היא המטרה והיעד, אבל אין הכרח שכל מה שהוא אומר שייך אלינו בכל פרט ובכל מצב. אדרבה, צריך אדם לקחת מלימודו מה ששייך אליו ומה שביכולתו להגיע כעת.

הקב"ה מזמין לאדם הזדמנויות לעבודה

פגשתי יהודי שסבל הרבה צער על דברים קטנים, אם בגלל שפלוגי לא כיבדו מספיק, ואלמוני לא דיבר אתו יפה, והוא התבייש בעצמו מדוע אכפת לו מדברים פעוטים כאלו.

אבל עומק הענין הוא שהקב"ה שלח לו הזדמנויות לעבוד על מידות מסויימות, ונתן לו אותם אתגרים כדי להביאו אל התכלית. וכשמכיר אדם באזלת ידו בהתמודדות עם הנסיונות שלו, יבחין כי מתנת אלקים היא כדי שידע במה עליו לעבוד.

עבודתנו היא לבחון את מצבנו, ממה נובעים החסרונות שלנו, והיכן נוכל להשתנות. לדוגמא, אם קשה לנו לשבת ללמוד, אנו צריכים לעיין ולבדוק למה אין לנו חשק ללמוד, ואיך נוכל להשתפר בזה.

לסיכום, כבוד השם הוא עשיית רצונו. אמנם ודאי שלא מתבקש מאיתנו לעבוד את ה' בדרגה של החפץ חיים, אבל כן מוטל עלינו להשתפר ולהיות טוב יותר ממה שהיינו אתמול, על ידי שנבחון את הנהגתנו, מה מונע מאתנו לעבוד את השם.

